

KSAU 2016-12-20

7. Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, yttrande till regeringen

Mot bakgrund av det stora mottagandet av nyanlända som kommunerna står inför anser Nacka kommun att insatserna nu tydligt ska fokusera på dem som har asylskäl, dvs personer som söker skydd från krig och förtryck. Kommunerna har en mycket stor utmaning i att under kort tid ta emot många nyanlända och bidra till en framgångsrik etablering i Sverige. Om man däremot saknar asylskäl, och därför nekas uppehållstillstånd av Migrationsverket, ska man så snart som möjligt återvända till sitt hemland. En tydlig skillnad mellan ja och nej i asylprocessen är grunden för en reglerad invandring. Nacka kommun avstyrker därför förslaget om att införa en helt ny grund för uppehållstillstånd, nämligen studier på gymnasiet. Det riskerar att ta tid och kraft från insatser för dem som söker skydd från krig och förtryck.

Ytterligare ett skäl att avstyrka förslaget är den enorma press på lärarna som det medför, en press att sätta godkända betyg för att ungdomarna ska få stanna i Sverige. Vi anser att lärarna ska få ägna sig åt sin profession – att undervisa – och inte vara de som i realiteten tvingas fatta beslut om ungdomar ska få stanna i Sverige. Det blir en omänsklig press på lärarna.

Nacka kommun ställer sig däremot positiv till att barn och ungdomar, som har fått beslut om av- eller utvisning, ska kunna läsa på gymnasiet under tiden man avvaktar verkställighet av beslutet. Det är viktigt att tiden från avvisningsbeslut till verkställighet blir meningsfull och bidrar till att personen får ett bra liv i sitt gamla hemland.

Nacka kommun konstaterar att det saknas en konsekvensbeskrivning av hur förslagen påverkar kommunerna vad gäller behovet av bostäder och försörjningsstöd för dem som omfattas av förslaget. Det finns inte heller någon uppskattning av hur många platser på gymnasieskolan som beräknas behövas om förslagen genomförs.

Nacka kommun bedömer att såväl behovet av platser i gymnasieskolan som boendeplatser för ensamkommande i kommunen kommer att öka om förslagen genomförs. Kommunen har redan idag stora logistiska utmaningar att anpassa boenden för ensamkommande utifrån nya ekonomiska förutsättningar. Den logistiska utmaningen består i att få fram tillräckligt många boendeplatser i stödboenden och familjehem. Om fler boendeplatser behövs kommer kostnaden per boendeplats att öka eftersom dyrare alternativ behöver användas. En annan aspekt som kan innebära ökade kostnader är att förslaget gör det svårare att planera för hur många unga som i framtiden har behov av boendeplatser.

Förslaget kommer också att öka behovet av bostäder för nyanlända liksom kostnaderna för ekonomiskt bistånd för ungdomar 18 år och äldre. Det är oklart hur många unga som berörs av förslaget och det är därför svårt att prognostisera de ekonomiska konsekvenserna för kommunen.